

การบริหารจัดการภาครัฐในวิกฤตการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019*

GOVERNMENT ADMINISTRATION IN CORONA VIRUS INFECTION CRISIS 2019

พระมหาอรุณ ปณญารุโณ

Phramaha Arun Panyaruno

กัญจिरา วิจิตรวชิรารักษ์

Kanjira Wijitwacharak

พระครูธรรมศุต (สุทธิพนธ์ สุทธิวจโน)

Phrakhruddhammakut Suttipot Sutdhivajano

สุพัตรา สันติรุ่งโรจน์

Supattra Santirungroj

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Thailand

E-mail: kanjira9@gmail.com

บทคัดย่อ

อำนาจหน้าที่ของรัฐบาลไทย มีสถานะบังคับตราเป็นกฎหมายสำหรับกำหนดให้รัฐต้องทำตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่สังคม ซึ่งจะทำให้สิทธิของประชาชนที่จะได้รับประโยชน์จากรัฐเกิดขึ้นอย่างแท้จริง การบริหารจัดการของภาครัฐนั้นเป็นส่วนสำคัญของการบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่สมาชิกในสังคม และในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ถือเป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการบริหารจัดการประเทศรวมถึงการขับเคลื่อนประเทศในเวลาเดียวกัน และรัฐบาลถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการทำหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งได้มีมาตรการกำกับนโยบาย และหน่วยงานของภาครัฐที่เป็นเครื่องมือส่วนสำคัญในการบริหารจัดการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาตรการของทั้งภาครัฐและเอกชน แม้กระทั่งหน่วยงานต่าง ๆ จึงเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมให้รัฐบาลได้ปฏิบัติหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญอย่างเต็มกำลัง บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์ในการอธิบายถึงการทำงาน การบริหารจัดการ และการรับมือกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเต็มความสามารถของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และบุคลากรทางการแพทย์ทุกส่วน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการป้องกันและขับเคลื่อนประเทศให้ผ่านวิกฤตการแพร่ระบาดนี้ไปได้เป็นอย่างดี ซึ่งกล่าวถึงโดยภาพรวมของมาตรการรับมือที่เกี่ยวข้องโดยหน่วยงานของรัฐได้มีการศึกษา ประเมินผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และสุขภาวะของประชาชนหรือชุมชนและจัด

* Received 23 October 2020; Revised 14 November 2020; Accepted 14 November 2020

ให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้อง และในปัจจุบันประเทศไทยสามารถดำเนินการรับมือกับการแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดีในระดับต้น ๆ ของโลก

คำสำคัญ: การบริหารจัดการภาครัฐ, วิฤติ, โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

Abstract

Thai Government authority enact legal for Implement the policy in Constitution of the Kingdom of Thailand 2017 with Necessity to maximum efficient and effective for Thai people and to create state benefit from literally civil right. Bamrungasuk distress therapy is necessary mission of Thai government for member of Thai societies. Management is an important part of the management of the coronary artery disease situation at the same time. Meanwhile, the government is considered to have an important role in performing duties of the state according to the Constitution of the Kingdom of Thailand B. E. 2560, with government measures and as important tools in the management of coronary artery disease 2019 At the same time, measures And the state agencies became the things that helped the government to perform their duties according to the constitution. This article aims to try to identify the role of government in the management of coronary infections in 2019, which is a duty of the state according to the Constitution of the Kingdom of Thailand 2017, through measures And government agencies Which will only mention the countermeasures relevant to government agencies. Government agencies are studies affect the quality of life, environment and Well-being of communities and make public hearing for concerned stakeholders in Thai societies. And today in Thailand, Able to protect coronavirus disease 2019 (COVID-19) pandemic as well-known in the world.

Keywords: Government Administration, Crisis, Corona Virus Infection 2019

บทนำ

ในช่วงปลายปี 2562 จนถึงช่วงปี 2563 ในทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศในยุโรป อเมริกา แอฟริกา เอเชีย ซึ่งหนึ่งในนั้นคือประเทศไทยที่กำลังเผชิญอยู่กับเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งที่กำลังแพร่ระบาดอย่างหนักในปัจจุบัน ซึ่งเป็นไวรัสที่ยังไม่มีการรับมือ ไม่มีวัคซีนในการป้องกัน หรือแม้แต่ยาที่ใช้รักษา ยับยั้งการแพร่ระบาดนี้ลงได้ จึงทำให้มีผู้ติดเชื้อ จำนวนมากขึ้นทุกวัน ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดอย่างหนักในแต่ละประเทศ และมีผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นทุกวัน และมี

จำนวนที่มากขึ้นในทุกประเทศ ทั่วโลก ไม่เว้นแม้แต่ในประเทศไทย ที่เริ่มมีการแพร่ระบาดอย่างหนักช่วงเดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นมา (กรมควบคุมโรค, 2563)

ในช่วงต้นปี 2563 เป็นช่วงที่สาธารณรัฐประชาชนจีนกำลังระบอบอย่างหนัก มีผู้เจ็บป่วยและล้มตายเป็นจำนวนมาก โดยเชื้อไวรัสนี้เริ่มแพร่ระบาดมาจากเมืองอู่ฮั่น ในสาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงนั้นมีคนจีนและคนต่างชาติจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบและรอความช่วยเหลือจากทางรัฐบาล โดยไม่สามารถออกไปไหนมาไหนได้ ถูกจำกัดพื้นที่ให้อยู่ในบ้านพักเท่านั้น เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสนี้อย่างมาก ทำให้ชื่อของไวรัสนี้ที่เราเรียกกันติดปากและคุ้นชินนั่นคือ “ไวรัสอู่ฮั่น” โดยมาจากเมืองที่เป็นต้นกำเนิดของไวรัสนี้และในช่วงแรกยังไม่มีชื่อโรคอย่างเป็นทางการ

จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสในเมืองอู่ฮั่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้รับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสนี้ด้วย คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงมีการเน้นถึงร่างรัฐธรรมนูญที่กล่าวถึงหน้าที่พื้นฐานของรัฐไว้ โดยการบัญญัติหน้าที่ของรัฐ หมวด 5 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2560 ประกอบด้วยหน้าที่พื้นฐานของรัฐและหน้าที่ของรัฐในการทำให้สิทธิของประชาชนเป็นสิ่งที่ “จับต้องได้” โดยหน้าที่พื้นฐานของรัฐถือเป็นส่วนสำคัญของการดำเนินการ ซึ่งรัฐจะต้องรักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ อธิปไตยแห่งราชอาณาจักร เพื่อผลประโยชน์ ความมั่นคง และความสงบเรียบร้อยของชาติ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ถัดมาหน้าที่ของรัฐในการทำให้สิทธิของประชาชนเป็นสิ่งที่ “จับต้องได้” โดยรัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนในประเทศไทยได้รับการศึกษา โดยความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน รัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล และในการศึกษาทุกระดับนั้น รัฐต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ และให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่งกองทุนซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษาและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยรัฐจะต้องให้ประชาชนในประเทศได้รับบริการอย่างเต็มที่และได้รับประโยชน์สูงสุด พัฒนาการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐต้องจัดหรือดำเนินการให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยโครงสร้างหรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนหรือเพื่อความมั่นคง และการนำสาธารณูปโภคของรัฐไปให้เอกชนดำเนินการทางธุรกิจ ไม่ว่าจะด้วยประการใด ๆ รัฐต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนอย่างเป็นธรรม โดยคำนึงถึงการลงทุนของรัฐ ประโยชน์ที่รัฐและเอกชนจะได้รับและค่าบริการที่จะเรียกเก็บจากประชาชนประกอบกัน รัฐต้องอนุรักษ์ รักษาภูมิปัญญาของไทย โดยการ อนุรักษ์ คุ่มครอง บำรุงรักษา พื้นฟู บริหารจัดการ และ ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุล และยั่งยืน โดยให้ทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนในประเทศได้มีส่วนร่วม

ในการรักษาและได้รับประโยชน์จากการดำเนินการดังกล่าวด้วยตามที่กฎหมายบัญญัติ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ประชาชนและชุมชนที่เกี่ยวข้องก่อน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการหรืออนุญาตตามที่กฎหมายบัญญัติ รวมทั้งบุคคลและชุมชนย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐก่อนการดำเนินการหรืออนุญาต และในการดำเนินการหรืออนุญาตดังกล่าว ซึ่งจะต้องระวังผลกระทบต่อภาคประชาชน โดยรัฐต้องดูแลรักษาสิทธิและสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน โดยรัฐต้องคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก รวมถึงการกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำที่ผู้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ รัฐต้องจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่มีประสิทธิภาพในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้บริโภคด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านความรู้ ข้อมูลที่เป็นจริง ด้านความปลอดภัย ด้านความเป็นธรรมในการทำสัญญา หรือด้านอื่นใดอันเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค รัฐต้องคำนึงถึงวินัยทางการเงินการคลังของรัฐด้วย และจัดระบบภาษีให้เกิดความเป็นธรรมแก่สังคม รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับภาครัฐและเอกชน โดยการรณรงค์ สร้างความรู้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และความร่วมมือต่อต้านการทุจริต (ราชกิจจานุเบกษา, 2560)

จากบทบัญญัติที่สรุปดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่า หน้าที่ของรัฐ มีสภาพบังคับที่กำหนดให้รัฐต้องทำตามหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญโดยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ซึ่งจะทำให้สิทธิของประชาชนที่จะได้รับประโยชน์จากรัฐเกิดขึ้นอย่างแท้จริง โดยไม่ต้องกังวลว่าประชาชนจะมีสิทธิหรือไม่ เนื่องจากเป็นหน้าที่ของรัฐและรัฐต้องดำเนินการ หากไม่ดำเนินการตามบทบัญญัติประชาชนสามารถฟ้องร้องได้ถึง 4 ศาล แล้วแต่กรณี ได้แก่ 1) ฟ้องศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อให้วินิจฉัยว่าคณะรัฐมนตรีกระทำการขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่ 2) ฟ้องศาลแพ่ง เพื่อให้ชดเชยค่าเสียหายจากกรณีที่รัฐดำเนินการหรือไม่ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญที่เป็นผลกระทบต่อประชาชน 3) ฟ้องศาลอาญา เพื่อให้ไต่สวนว่าการไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหมวดนี้เป็นความผิดทางอาญาหรือไม่ และ 4) ฟ้องศาลปกครอง เพื่อให้ยกเลิกคำสั่งทางปกครองบางประการที่เข้าข่ายกระทบสิทธิและความเป็นอยู่ของประชาชน นอกจากนี้ รัฐสภาสามารถนำไปอภิปรายไม่ไว้วางใจฐานละเลยหน้าที่ได้อีกด้วย (โพสต์ทูเดย์, 2559)

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

ในช่วงปลายปี 2562 ได้เกิดการระบาดของเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในเมืองอู่ฮั่น ซึ่งมีประเทศที่มีประชากรจำนวนมาก โดยหลังจากเก็บตัวอย่างไวรัสจากคนไข้นำไปวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ ในเวลาต่อมา จีนและองค์การอนามัยโลก ระบุว่า ไวรัสชนิดนี้คือ "เชื้อไวรัสโคโรนา" ซึ่งในก่อนหน้านั้น พบไวรัสโคโรนามาแล้ว 6 สายพันธุ์ ที่เคยเกิดการระบาดในมนุษย์ สำหรับไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ที่กำลังระบาดเป็นสายพันธุ์ที่ 7 คนไทยรู้จักไวรัสในตระกูลนี้มาแล้ว

จากโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง หรือ โรคซาร์ส (Severe Acute Respiratory Syndrome - SARS) โดยมีสาเหตุจากเชื้อไวรัสโคโรนาเช่นกัน โดยพบการระบาดครั้งแรกปลายปี 2002 เริ่มจากพื้นที่มณฑลกว่างตุงของจีน ก่อนที่จะแพร่กระจายไปในหลายประเทศ จนมีผู้ติดเชื้อกว่า 8,000 คน และคร่าชีวิตผู้คนไปเกือบ 800 คนทั่วโลก (ปีปิซิวิวัสไทย, 2563)

อาการ

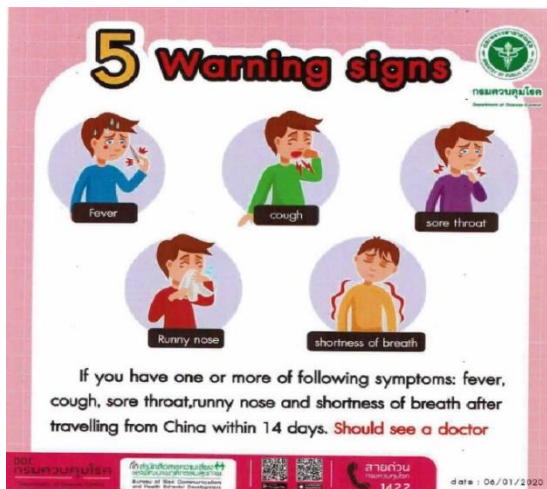
จากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ทำให้มีการตื่นตัวและมีการสังเกตอาการของตนเองและคนรอบข้างถึงอาการเบื้องต้นของผู้ป่วยที่ได้รับเชื้อไวรัสโคโรนา โดยองค์การอนามัยโลก ได้อธิบายถึงการแพร่ระบาดดังกล่าวไว้ว่า ผู้ที่ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ จะมีอาการเริ่มแรกคือ เริ่มมีไข้ ตามมาด้วยอาการไอแห้ง ๆ หลังจากนั้นประมาณ 1 สัปดาห์หรือ 7 วัน จะมีอาการหายใจติดขัด และผู้ป่วยอาการหนักจะมีอาการปอดบวมอักเสบร่วมด้วย หากอาการรุนแรงมากอาจทำให้อวัยวะภายในล้มเหลว

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้ให้คำแนะนำว่า เมื่อมีผู้ที่เดินทางมาจากพื้นที่เสี่ยงการระบาดของโรคมีอาการไข้ ร่วมกับอาการทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ไอ เจ็บคอ มีน้ำมูก หายใจเหนื่อยหอบ ควรรีบพบแพทย์ทันที ในปัจจุบันนักวิจัยประเมินว่า ในจำนวนผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 1,000 คน มีผู้เสียชีวิต ราว 5 - 40 คน หากจะระบุตัวเลขคาดการณ์ที่เฉพาะเจาะจงลงไปอีกก็คือ 9 คน ในผู้ติดเชื้อ 1,000 คน หรือเกือบ 1% ขณะที่ นายแพทย์ ฮานค็อก รัฐมนตรีสาธารณสุขของสหราชอาณาจักร ระบุเมื่อวันที่ 1 มี.ค. ที่ผ่านมาว่า "การประเมินที่ดีที่สุด" ของรัฐบาลคือ อัตราการเสียชีวิตอยู่ที่ "2% หรือ น่าจะต่ำกว่านั้น" แต่ก็ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย ทั้งเรื่องของอายุ เพศ สุขภาพโดยทั่วไป และระบบสาธารณสุขที่ผู้ป่วยเข้ารับบริการ (กรมควบคุมโรค, 2563)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคนไข้ 56,000 คน ที่จัดทำขึ้นโดยองค์การอนามัยโลก บ่งชี้ว่า ผู้ที่ได้รับเชื้อ 4 ใน 5 คน จะมีอาการป่วยไม่รุนแรง โดย 80% มีอาการไม่รุนแรง 14% มีอาการรุนแรง 6% มีอาการวิกฤต ส่วนอัตราการเสียชีวิตอยู่ในระดับต่ำที่ 1 - 2%

ภาพที่ 1 5 สัญญาณเตือนที่ควรระวัง

ภาพที่ 2 Warning Signs

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรน่าในประเทศไทย

ในช่วงปลายปี 2562 จนถึงช่วงปี 2563 ในทั่วโลกไม่ว่าจะเป็นประเทศโซนยุโรป อเมริกา แอฟริกา เอเชีย ซึ่งหนึ่งในนั้นคือประเทศไทยที่กำลังเผชิญอยู่กับเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งที่กำลังแพร่ระบาดอย่างหนักในปัจจุบัน ซึ่งเป็นไวรัสที่ยังไม่มีการรับมือ ไม่มีวัคซีนในการป้องกัน หรือแม้แต่ยาที่ใช้รักษา ยับยั้งการแพร่ระบาดนี้ลงได้ จึงทำให้มีผู้ติดเชื้อ จำนวนมากขึ้นทุกวัน ในช่วงที่มีการแพร่ระบาดอย่างหนักในแต่ละประเทศ และมีผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นทุกวัน และมี

จำนวนที่มากขึ้นในทุกประเทศทั่วโลก ไม่เว้นแม้แต่ในประเทศไทย ที่เริ่มมีการแพร่ระบาดอย่างหนักช่วงเดือนกุมภาพันธ์เป็นต้นมา (กรมควบคุมโรค, 2563)

ในช่วงต้นปี 2563 เป็นช่วงที่สาธารณรัฐประชาชนจีนกำลังระบอบอย่างหนัก มีผู้เจ็บป่วยและล้มตายเป็นจำนวนมาก ปิดเมือง เชื้อนี้เริ่มแพร่ระบาดมาจากเมืองอู่ฮั่น ในสาธารณรัฐประชาชนจีน ในช่วงนั้นมีคนจีนและคนต่างชาติจำนวนมากที่ได้รับผลกระทบและรอความช่วยเหลือจากทางรัฐบาล โดยไม่สามารถออกไปไหนมาไหนได้ ถูกจำกัดพื้นที่ให้อยู่ในบ้านพักเท่านั้น เนื่องจากการแพร่ระบาดของไวรัสนี้อย่างมาก ทำให้ชื่อของไวรัสนี้ที่เราเรียกกันติดปากและคุ้นชินนั้นคือ “ไวรัสอู่ฮั่น” โดยมาจากเมืองที่เป็นต้นกำเนิดของไวรัสนี้และในช่วงแรกยังไม่มีชื่อโรคอย่างเป็นทางการ ต่อมาได้มีการเรียกการแพร่ระบาดนี้ว่า ไวรัสโคโรนา และชื่ออย่างเป็นทางการ “ไวรัสโควิด 19” และหลังจากที่ไวรัสนี้เข้ามายังประเทศไทยตั้งแต่ช่วงต้นปี 2563 (สำนักสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2563)

รัฐบาลกับการบริหารจัดการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19)

ในประเทศไทยมีการป้องกันการแพร่ระบาดหลากหลายวิธี โดยทางรัฐบาล โรงพยาบาล หน่วยงานต่าง ๆ ในประเทศไทยทั้งภาครัฐและเอกชน ต่างผลิตสื่อที่เกิดกับไวรัสโควิด - 19 ออกมา เพื่อให้ความรู้แก่ประชาชน ทั้งทางสื่อออนไลน์และการให้ความรู้ในสถานที่ต่าง ๆ ถึงไวรัสนี้และวิธีการปฏิบัติตน เมื่อต้องเข้าสู่ที่สาธารณะ เพื่อป้องกันตนเองและป้องกันบุคคลรอบข้างภายในสังคม ทั้งสื่อออนไลน์ที่เผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต Facebook, Line, Google ฯลฯ เพื่อให้ความรู้ที่เกี่ยวกับไวรัสโควิด - 19 วิธีการป้องกัน เช่น ควรปฏิบัติตนอย่างไรเมื่อเข้าสังคม หรือเข้าสู่สาธารณะ วิธีใส่หน้ากากอนามัยอย่างถูกต้อง การล้างมืออย่างถูกวิธีทั้งการใช้เจลแอลกอฮอล์และสบู่ล้างมือ (มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2563)

ภาพที่ 3 เรื่องควรรู้...COVID - 19

ภาพที่ 4 How to...คุมไว้สังเกต ณ ที่พักอาศัย และแนวทางปฏิบัติ

รวมถึงการสังเกตอาการของตนเองและบุคคลภายใต้ความดูแลของตนว่ามีอาการอย่างไร อยู่ในกลุ่มเสี่ยงหรือไม่ การเว้นระยะห่างระหว่างกัน ควรเว้นอย่างน้อย 1 เมตร เพื่อความปลอดภัย วิธีการดูแลตัวเอง และรวมถึงวิธีการรักษาตัว เมื่อติดเชื้อไวรัสโควิด - 19 อย่างมากมาย แพร์ทลาย (กรมควบคุมโรค, 2563) และมาตรการระดับภาครัฐในการป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 อาทิเช่น การออกประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วราชอาณาจักรตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ พรก.ฉุกเฉิน โดยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในวันที่ 25 มีนาคม 2563 โดยเริ่มการใช้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือ พรก.ฉุกเฉิน ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม 2563 เป็นต้นไป เพื่อควบคุมการระบาดของไวรัสโคโรนา หรือโควิด-19 โดยระยะแรก การห้ามออกนอกเคหสถาน ให้การห้ามบุคคลใดที่ทั่วราชอาณาจักรออกนอกเคหสถาน ระหว่างเวลา 22.00 นาฬิกา ถึง 04.00 นาฬิกา การห้ามหรือข้อจำกัดการดำเนินการหรือการทำกิจกรรมบางอย่างตามพระราชกำหนดและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง (THE STANDARD TEAM, 2563) และในวันที่ 15 พฤษภาคม 2563 มีการปรับเปลี่ยนระยะเวลาเคอร์ฟิวจากเดิม 22.00 - 04.00 นาฬิกา เป็น 23.00 - 04.00 นาฬิกา วันรุ่งขึ้น คือ ลดลง 1 ชั่วโมง ส่วนห้างสรรพสินค้า ต้องปรับเวลาเปิด-ปิดเป็น 10.00 - 20.00 นาฬิกา โดยวันที่ 17 พฤษภาคม 2563 ได้มีการเปิดห้างสรรพสินค้าให้บริการอย่างเต็มระบบ แต่จะเว้นในส่วนของสวนสนุก เครื่องเล่นต่าง ๆ และมีการควบคุมการเข้าและออกห้างอย่างสม่ำเสมอ มีการทำความสะอาด การตรวจวัดไข้ก่อนเข้าใช้บริการ และมีการลงทะเบียนก่อนเข้ารับบริการทั้งห้างสรรพสินค้าและร้านค้าต่าง ๆ ผ่าน

ระบบลงทะเบียนที่ชื่อว่า “ไทยชนะ” (www.ไทยชนะ.com) โดยมีการบริการจุดสแกน QR Code บริเวณห้างสรรพสินค้าและร้านค้าต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เข้าใช้บริการสแกนก่อนเข้ารับบริการ (ไทยชนะ, 2563) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการเช็คอิน 1

ภาพที่ 6 ขั้นตอนการเช็คอิน 2

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการเช็คอิน 3

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการเช็คอิน 4

ภาพที่ 9 ขั้นตอนการเช็คอิน 5

ภาพที่ 10 ขั้นตอนการเช็คอิน

ซึ่งการลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์ไทยชนะเป็นการเก็บข้อมูลการใช้งานพื้นที่ภายในชุมชน เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลผลจัดการข้อมูลของผู้ใช้บริการพื้นที่สาธารณะอย่างเป็นระบบ โดยระบบนี้ออกแบบโดยกระทรวงสาธารณสุข โดยเข้าทางเว็บไซต์ www.ไทยชนะ.com หรือสแกน QR Code (ไทยชนะ, 2563) ที่ห้างสรรพสินค้าหรือร้านค้าต่าง ๆ จัดเตรียมไว้ให้ โดยสแกนและลงทะเบียนข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อระบบจะทำการจัดเก็บข้อมูลของผู้เข้าใช้บริการ และเมื่อใช้บริการเสร็จก็ต้องสแกน QR Code เช็คเอาท์ ออกจากร้านค้าต่าง ๆ พร้อมทั้งระบบยังมีแบบประเมินการให้บริการ ในด้านการรักษาความสะอาด การป้องกันเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของห้างสรรพสินค้าหรือร้านค้าต่าง ๆ ที่เข้าใช้บริการ (ไทยชนะ, 2563) และนอกจากนี้ยังมีมาตรการในการป้องกันในหลากหลายด้าน อาทิเช่น การใช้บริการและให้บริการสาธารณะ

ภาพที่ 11 ปรับสัณนิต พิชิตโควิด - 19 สำหรับรถแท็กซี่

ภาพที่ 12 ปรับสัณนิต พิชิตโควิด - 19 สำหรับรถโดยสารสาธารณะและรถเช่าเหมา

ภาพที่ 13 ปรับสัณนิท พิซิทโควิด - 19 สำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ

ภาพที่ 14 ปรับสัณนิท พิซิทโควิด - 19 สำหรับรถสองแถว

โดยกรมการขนส่งทางบกก็ได้มีการออกมาตรการ “ปรับสัณนิท พิซิทโควิด - 19” สำหรับการโดยสารรถบริการสาธารณะ เพื่อบริการประชาชนในการใช้บริการ เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 มาตรการต่าง ๆ ที่ออกโดยภาครัฐและการสนองนโยบายของภาครัฐ ทั้งโดยภาครัฐเองหรือภาคเอกชนก็ดี ต่างมีจุดประสงค์เพื่อการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ให้ประชาชนเข้าใช้บริการที่ต่าง ๆ อย่างปลอดภัย

เพื่อไม่ให้มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสนี้เพิ่มขึ้น โดยมีการควบคุมและการคลายล็อกเป็นระยะ ๆ ตามการควบคุมของรัฐ โดยเริ่มคลายล็อกในระยะแรก ให้เริ่มมีการเว้นระยะห่างระหว่างร้านค้าและบุคคลในระยะ 1 เมตร สวมหน้ากากอนามัย ล้างมือด้วยเจลแอลกอฮอล์ ร้านอาหารต้องมีอากาศที่ถ่ายเทสะดวก ระยะที่สอง เริ่มมีการเปิดสถานที่ต่าง ๆ มากขึ้น อาทิ เช่น ห้างสรรพสินค้าเปิดได้ถึงเวลา 20.00 นาฬิกา ฟิตเนส โรงยิม สระว่ายน้ำ กองถ่ายจำกัด 50 คน ห้องสมุด และร้านอาหารต่าง ๆ ถัดมาระยะที่สาม ปรับระยะเวลาการห้ามออกนอกเคสสถานเป็นเวลา 23.00 นาฬิกา ถึง 03.00 นาฬิกา สามารถเปิดห้างสรรพสินค้าได้ถึงเวลา 21.00 นาฬิกา เปิดโรงภาพยนตร์ โรงละคร โรงมหรสพและสวนสัตว์ หรือสถานที่จัดแสดงสัตว์ ถัดมาเป็นระยะที่สี่ เริ่มเปิดให้สามารถตื่นแอลกอฮอล์ในร้านอาหาร จัดคอนเสิร์ตงานแสดงดนตรี เปิดโรงเรียนกวดวิชา หน่วยงานราชการ โรงเรียน สถาบันการศึกษา การประชุมสัมมนาและกิจกรรมอื่น ๆ ภายใต้การควบคุมของภาครัฐ ระยะที่ห้า เริ่มคลายล็อกโดยการเปิด 24 ชั่วโมง เปิดโรงเรียน ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน เปิดห้างสรรพสินค้าได้ถึงเวลา 22.00 นาฬิกา เปิดผับ บาร์ คาราโอเกะ ได้ไม่เกิน 24.00 นาฬิกา ในระยะที่ห้า ให้ประชาชนทุกคนได้กลับสู่การใช้ชีวิตตามปกติในแบบวิถีใหม่ (New Normal) และในปัจจุบันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ได้ลดระดับลงอย่างมาก ซึ่งการติดแพร่ระบาดภายในประเทศไทย ผู้ติดเชื้อเป็น 0 แต่ยังมีผู้ติดเชื้อที่เดินทางกลับจากต่างประเทศอยู่เป็นระยะ ๆ แต่รัฐบาลได้มีการควบคุมกลุ่มผู้ที่กลับจากต่างประเทศให้อยู่ในพื้นที่ที่รัฐบาลจัดไว้สำหรับการกักตัวเพื่อสังเกตอาการและรักษาเพื่อเป็นการควบคุมการแพร่ระบาดไปสู่บุคคลอื่น ๆ ในประเทศ

มาตรการเยียวยาและกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ

การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา¹⁹ รัฐบาลมีการออกมาตรการควบคุมป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาในประเทศไทยที่มีการส่งผลกระทบต่อหลายด้านของประเทศ โดยนายกรัฐมนตรีเล็งเห็นถึงความสำคัญในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสดังกล่าว โดยเริ่มจากการแถลงการณ์ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจฯ ส่งจดหมายเปิดผนึกถึงมหาเศรษฐีไทย 20 อันดับแรก เพื่อขอให้ร่วมมือกับรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาโควิด - 19 ได้เผยแพร่พระราชกำหนดกู้เงินเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - 19 รวม 3 ฉบับ วงเงินรวม 1.9 ล้านล้านบาท วันที่ 21 เมษายน สำนักงานประกันสังคมเปิดเผยว่ามีผู้ประกันตนยื่นขอรับประโยชน์ทดแทนแล้วกว่า 1.2 ล้านราย พร้อมยืนยันว่าสำนักงานฯ มีเงินลงทุนกรณีว่างงานกว่า 160,000 ล้านบาท ไม่กระทบต่อเสถียรภาพของสำนักงานฯ วันที่ 24 เมษายน ศบค. ออกมาเปิดเผยว่าค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยโควิด-19 คิดเป็นประมาณ 1 ล้านบาทต่อคน (ไทยรัฐออนไลน์, 2563) และกระทรวงการคลัง ได้วางแผนว่าจะมีผู้ได้รับเงินเยียวยา 5,000 บาทจากรัฐบาล ทางเว็บไซต์ www.เราไม่ทิ้งกัน.com ครบ 11 ล้านคนจนถึงวันที่ 8 พฤษภาคม 2563 (เราไม่ทิ้งกัน, 2563) และรัฐบาลได้จัดโครงการเราไปเที่ยวด้วยกัน

และเที่ยวปันสุข เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและเป็นการเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยการเปิดให้ลงทะเบียนผ่าน เว็บไซต์ www.เราเที่ยวด้วยกัน.com ระยะเวลาทำโครงการ 4 เดือน ตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2563 ถึง 31 ตุลาคม 2563 ซึ่งจากเดิมเป็นโครงการ "เราเที่ยวด้วยกัน" ต่อมาได้มีการปรับเปลี่ยนชื่อโครงการใหม่เป็นโครงการ "เราไปเที่ยวกัน" และ "เที่ยวปันสุข" อยู่ในโครงการเดียว แบ่งเป็น รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่ายโรงแรมที่พัก 40% ของราคาที่พักต่อห้องต่อคืน (ไม่เกิน 3,000 บาท ต่อห้องต่อคืน) และสนับสนุนค่าตัวเครื่องบินโดยผู้จองที่พักมีสิทธิ์ได้รับเงินสนับสนุนค่าบัตรโดยสาร จะโอนเงินคืนผ่านแอปพลิเคชัน "เป๋าตัง" 40% แต่ไม่เกิน 1,000 บาทต่อที่นั่ง และจองที่พัก 1 ห้องจะได้รับสิทธิ์บัตรโดยสารไม่เกิน 2 ใบ ส่วนรถเช่าและรถโดยสารไม่ประจำทางซึ่งเป็นมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศให้ขับเคลื่อนไปได้ทุกภาคส่วนของประเทศ (เราไม่ทิ้งกัน, 2563)

สรุป

จากข้อมูลข้างต้นทั้งหมดที่กล่าวมา เป็นสิ่งที่อธิบายให้เห็นถึงบทบาทของรัฐบาลในการบริหารจัดการ และการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยผ่านมาตรการ และหน่วยงานของรัฐ ซึ่งจะกล่าวถึงเพียงมาตรการรับมือที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐ พบว่า มาตรการรับมือของรัฐบาลที่มอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เป็นการทำหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งตอบสนองความต้องการของประชาชนและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างเต็มที่ แต่ยังมีบางส่วนที่ยังมีความต้องการในการขับเคลื่อนอย่างมาก โดยเฉพาะมาตรการทางเศรษฐกิจ ยังมีการถกเถียงกัน ซึ่งเห็นได้ชัดในหลายโครงการที่รัฐบาลพยายามจะแก้ไขปัญหา แต่ก็ยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการทำหน้าที่ของรัฐในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชนในยามวิกฤต

อย่างไรก็ตามจากที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ บทบาทของรัฐบาลในการบริหารจัดการโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา 2019 นี้ ถึงแม้ว่าเป็นการทำหน้าที่ของรัฐตามรัฐธรรมนูญ แต่รัฐบาลยังถูกวิจารณ์อย่างหนักจากการรับมือวิกฤตการณ์ในหลายด้าน แต่รัฐบาลก็ได้ดำเนินการอย่างเต็มความสามารถในทุก ๆ ด้าน การร่วมมือกับบุคลากรทางการแพทย์ อาทิเช่น หมอ พยาบาล เจ้าหน้าที่ ที่พร้อมใจกันในการช่วยเหลือผู้ป่วยหรือผู้ติดเชื้อไวรัสนี้อย่างเต็มที่ และสามารถดำเนินการรับมือกับการแพร่ระบาดได้อย่างดีจนสามารถคลายลือคเป็นระยะ ๆ จนถึงปัจจุบันผู้ติดเชื้อภายในประเทศเป็น 0 เหลือเพียงแต่กลุ่มคนที่เดินทางกลับมาจากต่างประเทศเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ยังมีการแพร่อยู่ในบางประเทศ ซึ่งยังไม่มียุทธศาสตร์ป้องกันการแพร่ระบาดจึงทำให้ยังมีการระบาดอยู่ ซึ่งการศึกษาและเก็บข้อมูลยังจำเป็นต้องศึกษาต่อในระยะถัดๆ ไป เพื่อติดตามการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสนี้ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และศึกษาถึงช่วงที่ยังไม่มีวัคซีนและช่วงหลังจากที่มีวัคซีนควบคุมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เราไม่ทิ้งกัน. (2563). มาตรการเยียวยา. เรียกใช้เมื่อ 25 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.thairath.co.th/news/business/1871884>
- โพสต์ทูเดย์. (2559). 12 กฎเหล็กหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดนฟ้องศาล. เรียกใช้เมื่อ 21 มิถุนายน 2563 จาก <https://www.posttoday.com/politic/report/409837>
- ไทยชนะ. (2563). เช็คอิน หรือ เช็คเอาท์. เรียกใช้เมื่อ 21 พฤษภาคม 2563 จาก https://qr.thaichana.com/?appld=0001&shopld=S0000002794&fbclid=IwAR1x0T1tj_PyLopJkbpseUcTaGj7rN_BLJw4EAGSFJfRe0F_lrM-BWfuyAs
- _____. (2563). เปิดลงทะเบียนไทยชนะ. เรียกใช้เมื่อ 23 พฤษภาคม 2563 จาก <https://www.xn--b3czh8ayeuf.com/>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2563). ประกาศสกัดโควิด - 19 ต่างชาติเข้าไทยต้องมีใบรับรองแพทย์ - ประกันภัยแสนเหรียญ. เรียกใช้เมื่อ 21 มิถุนายน 2563 จาก <https://www.thairath.co.th/news/business/1799234>
- กรมควบคุมโรค. (2563). 5 สัญญาณเตือนอาการ. เรียกใช้เมื่อ 21 มิถุนายน 2563 จาก <http://www.govesite.com/ratchasan/activities.php?aid=20200203154456kuynkZp>
- _____. (2563). เรื่องควรรู้โควิด 19. เรียกใช้เมื่อ 21 มิถุนายน 2563 จาก <https://www.ddc.moph.go.th/index.php/bamras/aidssti/organization.php>
- บีบีซีนิวส์ไทย. (2563). ไวรัสโคโรนา : ที่มา อาการ การรักษา และการป้องกันโรคโควิด - 19. เรียกใช้เมื่อ 21 มิถุนายน 2563 จาก <https://www.bbc.com/thai/features-51734255>
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2563). ความรู้สู้โควิด 19 How to...คุมไว้สังเกต ณ ที่พักอาศัย และแนวทางปฏิบัติเรื่องควรรู้ COVID - 19. เรียกใช้เมื่อ 21 มิถุนายน 2563 จาก <https://www.bru.ac.th/how-to-%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%>
- ราชกิจจานุเบกษา. (2560). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 14-17. (6 เมษายน 2560).

- สำนักสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2563). รายงานข่าวกรณีโรคปอดอักเสบจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Novel Coronavirus;2019-nCoV) ประจำวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2563. เรียกใช้เมื่อ 25 พฤษภาคม 2563 จาก <https://pr.moph.go.th/?url=pr/detail/2/04/138013>
- THE STANDARD TEAM. (2563). นายกฯ ประกาศใช้ พ.ร.ก. ฉุกเฉิน คุมโควิด - 19 มีผล 26 มี.ค. ย้ำยังไม่ประกาศเคอร์ฟิวห้ามออกนอกบ้าน. เรียกใช้เมื่อ 21 มิถุนายน 2563 จาก <https://thestandard.co/promulgating-the-emergency-decree/>